

Aastaaruanne • Aastaaruanne • Aastaaruanne • Aastaaruanne • Aastaaruanne • Aastaar

2013

Euroopa Ombudsman

Sisukord

Sissejuhatus	4
1 2013. aasta ülevaade	6
2 Kui palju esitati kaebusi?	7
3 Kelle vastu esitati kaebusi?	10
4 Miks esitati kaebusi?	11
5 Tulemused	12
6 Põhiteemad	15
6.1 Läbipaistvus	15
6.2 Eetikaküsimused	17
6.3 Kodanike osalus Euroopa Liidus otsustamisel	20
6.4 Euroopa Liidu rahastatavad projektid ja programmid	22
6.5 Põhiõigused	23
6.6 Teeninduskultuur	25
7 Kuidas ombudsman juhtumeid lahendab?	27
8 Ombudsmani ettepanekute järgimine	29
9 Suhted Euroopa Liidu institutsioonidega	30
9.1 Euroopa Parlament	30
9.2 Euroopa Komisjon	31
9.3 Euroopa Liidu asutused	31
9.4 ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioon	32
10 Suhted võrgustikega	33
11 Vahendid	35
11.1 Eelarve	35
11.2 Vahendite kasutamine	35
11.3 Ombudsmani kaastöötajad	36
Euroopa Ombudsmani kontaktandmed	37

Sissejuhatus

Emily O'Reilly – Euroopa Ombudsmani 2013. aasta aruande videoesitus. <http://europa.eu/!Wx39bK>

Euroopa ombudsmani Emily O'Reilly ametivanne Euroopa Liidu Kohtu ees 30. septembril 2013. <http://europa.eu/!BP66Kr>

Mul on hea meel esitleda Teile 2013. aasta aruannet.

See aasta oli Euroopa Ombudsmani kui asutuse jaoks üleminekuaasta: P. Nikiforos Diamandouros astus tagasi ja Euroopa Parlament valis uueks ombudsmaniks minu. Mul oli au anda ametivanne 30. septembril.

Vannet andes võtsin endale kohustuse, mida tuleb täita minu eelkäijate Jacob Södermani ja Nikiforos Diamandourose vääriliselt, jätkates nende silmapaistvaid saavutusi.

Euroopa ombudsmani valimine 2013. aastal
Valimine toimus 2. ja 3. juulil Euroopa Parlamendi täiskogu istungil Strasbourgis. Kuulamine parlamendi petitsioonikomisjonis korraldati 18. juunil. Valimisel osales kuus kandidaati, kellest kolm olid Euroopa Parlamendi liikmed, kaks olid liirimaa ja Madalmaade ombudsmanid ning üks oli Euroopa Nõukogust.

Roberta Metsola, Euroopa Parlamendi liige
Rõõm näha, et kogu poliitiline kogukond õnnitleb ja kiidab Euroopa ombudsmani P. Nikiforos Diamandourost kümne aasta jooksul tehtud raske töö ja saavutatud edu puhul.

Jacob Söderman võttis endale kohustuse ehitada üles uus asutus ning lõimida see Euroopa poliitikasse ja Euroopa Liidu kodakondsusesse, mis hakkas arenema pärast Maastrichti lepingu sõlmimist kakskümmend aastat tagasi.

Nikiforos Diamandouros võttis ombudsmani ameti üle ajal, mil Euroopa Liit laienes kümne uue liikmesriigi võrra, koos võimaluste ja probleemidega, mida see aeg pakkus. Diamandourose abi ja toetus üleminekuperioodil pälvis minu suure tunnustuse.

European Women's Lobby (Euroopa naiste lobirühm)
Soovime õnnitleda Euroopa ombudsmani Emily O'Reillyt esimese päeva puhul uuel ametikohal.

EPP, Iirimaa
Õnnitlused ombudsmanile Emily O'Reillyle, kes on just valitud esimeseks naissoost Euroopa ombudsmaniks.

Nüüd olen mina kolmanda Euroopa ombudsmanina võtnud endale selle vastutuse praegusel Euroopa jaoks väga rahutul ajal.

Euroopa ombudsmani tähtsaim ülesanne on juhtida tähelepanu kodanike muredele ning aidata vähendada lõhet nende ja Euroopa Liidu institutsioonide vahel.

Euroopa ombudsmanina võtan endale kohustuse aidata Euroopa kodanikel ja elanikel tunnetada Euroopa institutsioone enda omadena.

Selle eesmärgi nimel teen tihedat koostööd Euroopa Parlamendi, riikide ja piirkondade ombudsmanide ning kogu ombudsmanide võrgustikuga.

Juhindun tegevuses Euroopa Liidu Kohtu praktikast, mis loob raamistiku, mille alusel ombudsman edendab õigusriigi põhimõtet Euroopa Liidus. Samuti juhindun hea halduse ja avaliku teenistuse põhimõtetest.

Minu lõppeesmärk on aidata tugevdada vastutuse ja läbipaistvuse struktuure ja asutusi Euroopa tasandil ning parandada demokraatia kvaliteeti Euroopa Liidus.

Loodan, et minu esimene aastaaruanne pakub Teile huvi. Aruande ülesehitust on minu soovil muudetud, et teha Euroopa Ombudsman kui asutus võimalikult kättesaadavaks ja kasutajasõbralikuks.

2013. aasta tippmenetlusi on põhjalikumalt kirjeldatud dokumendis „*Good administration in practice: The European Ombudsman's decisions in 2013*” („Hea haldus tegelikkuses: Euroopa Ombudsmani 2013. aasta otsused”).

Strasbourg, 31. märts 2014

A handwritten signature in black ink, which appears to read 'Emily O'Reilly'.

Emily O'Reilly

1 • 2013. aasta ülevaade

2013. aasta oli Euroopa Ombudsmani kui asutuse jaoks tähelepanuväärne: valiti ja astus ametisse uus ombudsman, kes võttis ülesandeks muuta asutus mõjukamaks, nähtavamaks ja olulisemaks. Siin on 2013. aasta tähtsündmused:

<p>Jaanuar Komisjoni dialoog mittereligioosete rühmadega</p> 	<p>Veebruar Algab pöördukse efekti uurimine</p> 	<p>Märts Komisjon avalikustab Ühendkuningriigi erandi dokumendid</p> 	<p>Aprill Üritus „See on meie Euroopa“</p>
<p>Mai Ombudsman esitleb aastaaruannet</p> 	<p>Juuni Ombudsman lahendab 93 000 euroga seotud vaidluse</p> 	<p>Juuli Valitakse uus ombudsman</p> 	<p>August Algab Euroopa Liidu asutuste uurimine</p>
<p>September Euroopa ombudsmanide võrgustiku seminar</p> 	<p>Oktoober Uus ombudsman astub ametisse</p> 	<p>November Frontexi põhiõiguste aruanne</p> 	<p>Detsember Komisjon alustab Hispaania jalgpalli uurimist</p>

2 • Kui palju esitati kaebusi?

23 245

Euroopa Ombudsmanilt
2013. aastal abi saanud
kodanike arv

19 418

ombudsmani veebilehel
oleva interaktiivse
juhendi kaudu
antud nõuannet

2 420

2013. aastal registreeritud
kaebust

1 407

teabenõuet,
millele ombudsmani
talitused vastasid

9

omalgatuslikku
uurimist

20

lõpetatud
omalgatuslikku
uurimist

341

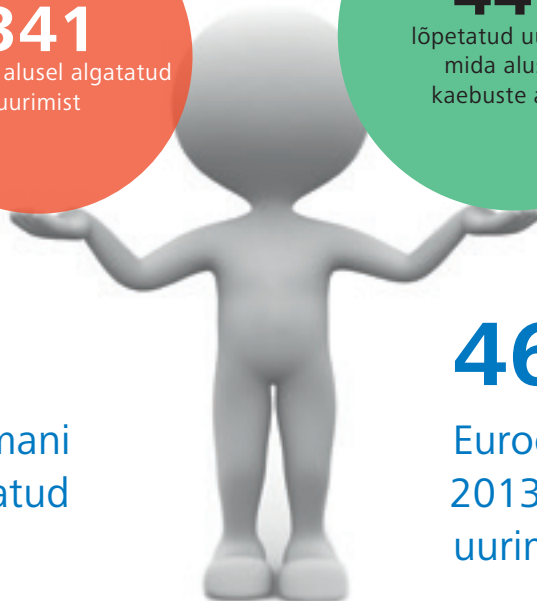
kaebuste alusel algatatud
uurimist

441

lõpetatud uurimist,
mida alustati
kaebuste alusel

350

Euroopa Ombudsmani
2013. aastal algatatud
uurimised

461

Euroopa Ombudsmani
2013. aastal lõpetatud
uurimised

Kui palju esitati kaebusi?

441

Euroopa Ombudsmani 2013. aastal lõpetatud uurimiste aluseks olnud kaebuste esitajad

Euroopa Ombudsmani 2013. aastal registreeritud kaebused ja algatatud uurimised kaebuste päritoluriikide kaupa

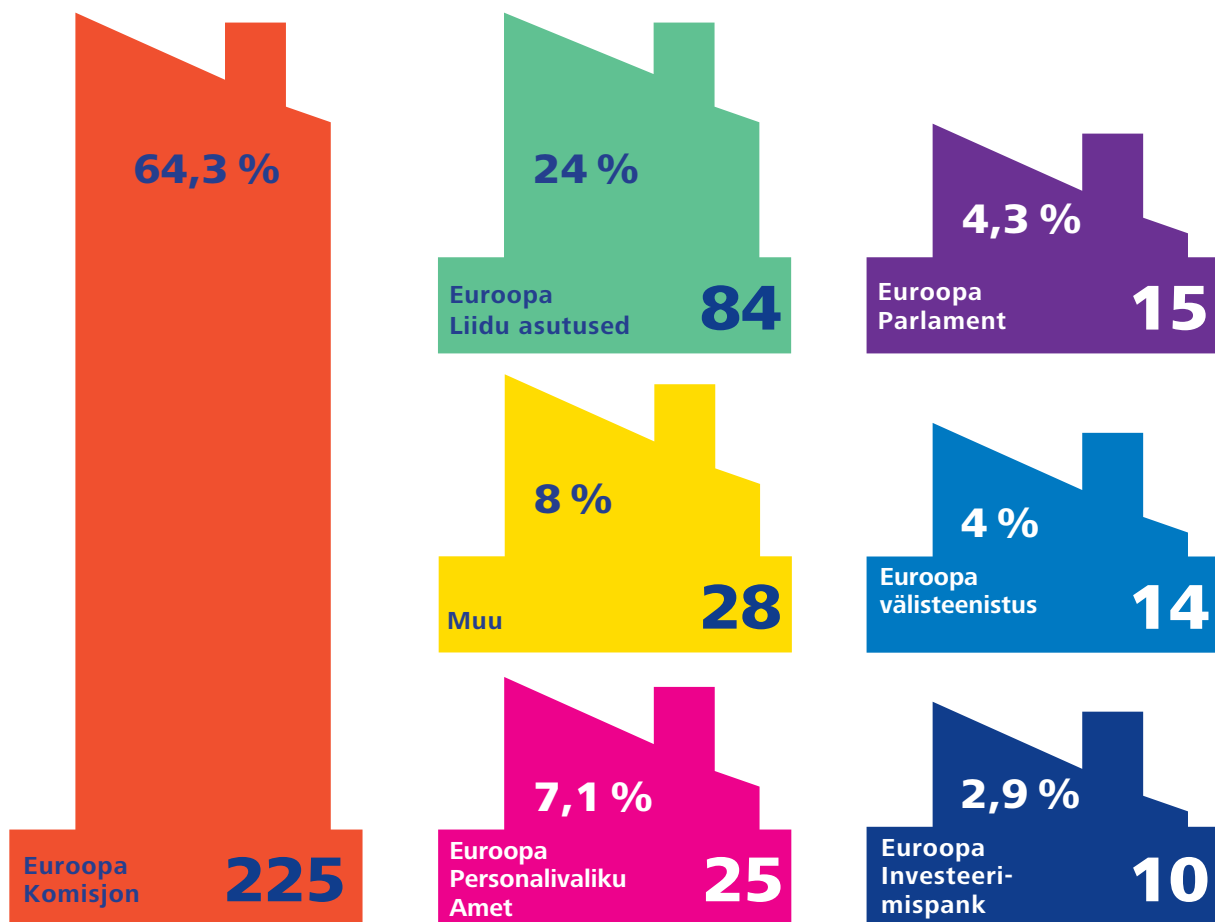

3 • Kelle vastu esitati kaebusi?

350

Euroopa Ombudsmani poolt 2013. aastal uuritud asutused

Märkus i: ombudsman korraldas 2013. aastal omal algatusel kaks mitme asutuse uurimist, mille tõttu on tabeli protsentide summa üle 100.

Märkus ii: ombudsman algatas 2013. aastal kaebuse alusel kaheksa mitme asutuse uurimist, mille tõttu on tabeli protsentide summa üle 100.

4 • Miks esitati kaebusi?

Euroopa Ombudsmani 2013. aastal lõpetatud uurimiste teemad

Teabenõuded ja dokumentidele juurdepääsu nõuded (läbipaistvus)

Komisjon aluslepingute täitmise järelevalvajana¹

Institutsiooni- ja poliitikaküsimused²

Haldusküsimused ja personalieeskirjad

Konkursid ja valikumenetlused (sh praktikandid)

Hankelepingute sõlmimine ja toetuste andmine

Lepingute täitmine

Märkus: mõnel juhul oli ombudsmani lõpetatud uurimine seotud mitme teemaga, mille tõttu on tabeli protsentide summa üle 100.

1. Euroopa Liidu Lepingu artikli 17 kohaselt peab komisjon „taga[ma] aluslepingute ja institutsioonide poolt aluslepingute alusel võetud meetmete rakendamise“.

2. Siia kuuluvad kaebused, mis on esitatud institutsioonide kohta seoses nende poliitikakujundamise või üldtegevusega.

5 • Tulemused

Euroopa Ombudsmani tegevus 2013. aastal saadud kaebuste lahendamisel

Euroopa Ombudsmani 2013. aastal lõpetatud uurimiste tulemused 2013

Kaebuse lahendas asutus ise või jõuti sõbraliku lahendini

118 25,6 %

Edasine uurimine ei olnud põhjendatud

202 43,8 %

Haldusomavoli ei tuvastatud

120 26 %

Tuvastati haldusomavoli

50 10,8 %

Muu

19 4,1 %

Märkus: mõnel juhul oli ombudsmani lõpetatud uurimine seotud mitme põhjusega, mille tõttu on tabeli protsentide summa üle 100.

Euroopa Ombudsmani poolt 2013. aastal haldusomavoli tuvastamisega lõppenud uurimiste tulemused

Asutusele edastati kriitilised märkused

40 **80 %**

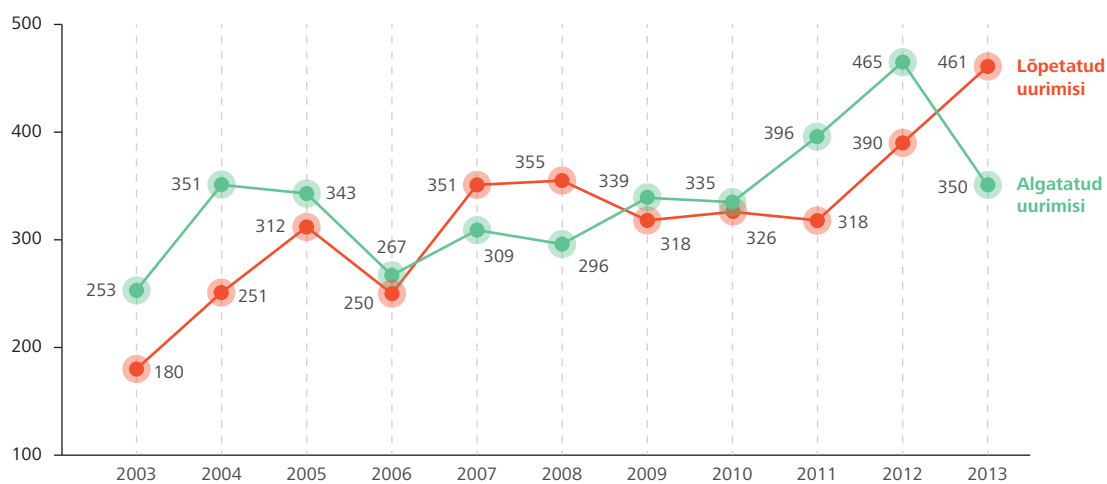
Asutus nõustus soovitusel projektidega täielikult või osaliselt

9 **18 %**

Eriettekanne

1 **2 %**

Euroopa Ombudsmani uurimiste arv läbi aastate

13 kuu keskmine

Euroopa Ombudsmani
2013. aastal lõpetatud juhtumite
uurimise kestus

22 %

3 kuu jooksul lõpetatud
juhtumid

37 %

3–12 kuu jooksul lõpetatud
juhtumid

14 %

12–18 kuu jooksul
lõpetatud juhtumid

27 %¹

Üle 18 kuu jooksul
lõpetatud juhtumid

1. Mõnes keerukas menetluses tuleb kaebuse esitaja ja asutusega arutada probleemi mitu korda. Nii saab Euroopa Ombudsman kindlaks teha kõik asjaolud ja püüda jõuda mõlemat poolt rahuldava lahenduseni.

6 • Põhiteemad

2013. aasta tähtsamaid juhtumeid on üksikasjalikult kirjeldatud dokumendis „*Good administration in practice: The European Ombudsman's decisions in 2013*” („Hea haldus tegelikkuses: Euroopa ombudsmani 2013. aasta otsused”).

6.1 Läbipaistvus

Üks kõige sagedamini Euroopa Ombudsmanile esitatud kaebuste põhjus on olnud läbipaistvuse puudumine Euroopa Liidu institutsioonides. Juba mitu aastat on ombudsmani uuritavatest kaebustest 20–30 % seotud läbipaistvusega. Kõige tavalisemad läbipaistvusega seotud probleemid on institutsioonide keeldumine juurdepääsu andmisest dokumentidele ja/või teabe andmisest, üldsuse juurdepääsuta koosolekud ning Euroopa Liidu eksperdirühmade liikmete määramise läbipaistmatus. Üldsuse õigus tutvuda dokumentidega on üks [Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga](#) tagatud õigusi.

Üks 2013. aastal toimunud uurimine oli seotud dokumentidega, mis käsitlesid [Euroopa Liidu põhiõiguste harta kohaldamise erandit Ühendkuningriigi suhtes](#). Erandi kohaldamine

oli üheks põhiteemaks valitsustevahelistel läbirääkimistel, mille tulemusel sõlmiti Lissaboni leping. Dokumendid olid koostanud [Euroopa Komisjoni](#) talitused. Soovides teada, miks Ühendkuningriigi kodanikel ei ole teiste Euroopa Liidu kodanikega samu õigusi, taotles Brüsselis tegutsev vabaühendus [Euroopa Kodanike Teenistus](#) (ECAS) dokumentidele juurdepääsu. Komisjon keeldus väitega, et ta peab kaitsma nii saadud õigusabi kui ka asutusesisest otsustusprotsessi.

Seejärel esitas vabaühendus kaebuse ombudsmanile, kes leidis pärast dokumentide uurimist, et komisjoni keeldumispõhjused ei olnud veenvad. Kui ombudsman oli komisjoni teravalt kritiseerinud väga raske haldusomavoli eest, avalikustas komisjon soovitud dokumendid.

Citizens' House
EUobserver.com @ecas_europe wins access to EU documents on UK opt-outs
euobserver.com/institutional/...

EUobserver
NGO wins access to EU documents on UK opt-outs
A five-year struggle to access documents came to an end on Monday when the EU ombudsman welcomed the European Commission's move to release papers concerning negotiations on the EU's rights' charter.

2 RETWEETS 3 LIKES

0:35 - 5 mars 2013

Citizens' House
EUobserver.com teatab: ECAS saab juurdepääsu ELi dokumentidele Ühendkuningriigi loobumisotsuste kohta.

Vabaühendus saab juurdepääsu Euroopa Liidu dokumentidele Ühendkuningriigi loobumisotsuste kohta
Viieaastane heitlus dokumentidele juurdepääsu saamise eest lõppes esmaspäeval, kui Euroopa Ombudsman kiitis heaks Euroopa Komisjoni otsuse avalikustada Euroopa Liidu põhiõiguste harta läbirääkimiste dokumendid.

Teine juhtum oli seotud [lähipaistvusregistriga](#), mida haldavad komisjon ja [parlament](#) ühiselt. See on lobijate register, mille eesmärk on muuta Euroopa Liidus otsustamine lähipaistvamaks ning võimaldada üldsusel teada, kes püüavad mõjutada Euroopa Liidu poliitika kujundajaid. Register sisaldab teavet isikute kohta, kes teevad Euroopa Liidu institutsioonides lobitööd, kelle huve nad esindavad ja kui palju raha nad selleks kulutavad. Ettevõtjad, konsultatsiooniettevõtted, FIEdest konsultandid, ametiühingud, teadusasutused, vabariiklased, usuühingud, kohalikke, piirkondlikke ja munitsipaalomavalitsusi esindavad organisatsioonid ning muud Euroopa Liidu institutsioonides lobitööd tegevad isikud võivad end vabatahtlikult registrisse kanda. Seni on seda teinud 6 500 lobijat.

#5

Andrew Duff @AndrewDuffEU

New Ombudsman O'Reilly says: 'If it's public money, it has to be visible' euobserver.com/institutional/... Good thing to say @EUOmbudsman

EUobserver

'If it's public money, it has to be visible'

The EU capital is awash with secretive lobbying and 'revolving-door' cases. O'Reilly, the newly-elected ombudsman, is promising to shake up the cozy consensus.

07:50 - 27.01.2015

Andrew Duff, Euroopa Parlamendi liige
Uus ombudsman O'Reilly märgib euobserver.com'is: „Kui tegemist on avaliku sektori rahaga, siis peab see olema nähtav.“ Hästi öeldud, Euroopa ombudsman!

„Avaliku sektori raha kasutamine peab olema nähtav“
Euroopa Liidu pealinnas vahavad salajase lobitöö ja n-ö pöördurke juhtumid. Vastvalitud ombudsman Emily O'Reilly lubab mugavale kokkuleppepoliitikale lõpu teha.

Vabariiklus [Friends of the Earth Europe](#) esitas komisjonile kaebuse, et kaks rahvusvahelist ettevõtjat on näidanud registris lobitööle kulutatud summasid tegelikest palju väiksemana. Kuivõrd komisjoni vastus vabariiklust ei rahuldanud, esitasid nad kaebuse ombudsmanile, väites, et komisjon ei käsitlenud nende kaebust nõuetekohaselt, ning keeldus andmast juurdepääsu kõigile asjaomastele dokumentidele.

Ombudsman [kritiseeris komisjoni](#), et komisjon ei põhjendanud vabariiklustele piisavalt kaebuse tagasilükkamist. Peale selle kutsus ombudsman komisjoni üles arvestama registri läbivaatamisel täielikult [Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni \(OECD\) kehtestatud põhimõtteid lähipaistvuse ja aususe tagamiseks lobitöös](#). Ombudsman soovitas komisjonil teavitada lobijaid ja muid huvirühmade esindajaid järjepidevalt, et nende nimed avaldatakse, kui nende lobitöö kohta esitatakse avalik päring.

Euroopa Liidu institutsioonide lähipaistvuse suurendamiseks on Euroopa Ombudsmanil, keda nüüdseks tunnustatakse kui Euroopa Liidu lähipaistvuse järelevalvajat, tavaks korraldada iga aasta 28. septembril – rahvusvahelisel avaliku teabe päeval – Brüsselis seminar. Avaliku teabe päeva tähistamise algatasid 2003. aastal teabele juurdepääsu toetajad kogu maailmast. 2013. aastal korraldatud ürituse „[International Right to Know Day – EU transparency: Where are we now?](#)“ („Rahvusvaheline avaliku teabe päev – Euroopa Liidu lähipaistvus: praegune olukord“) eesmärk oli uurida, kuidas on paranenud viimasel kümnendil Euroopa Liidu institutsioonide lähipaistvus. Üritusel, mis kanti internetis üle, osales üle 175 ühenduste, vabariikluste, ettevõtjate, kodanikuühiskonna organisatsioonide, meedia, piirkondade ja liikmesriikide esinduste ning Euroopa Liidu muude institutsioonide esindajat.

Euroopa Ombudsmani üritus 2013. aasta rahvusvahelise avaliku teabe päeva puhul. <http://europa.eu/!Cy43kj>

🐦
#6

Pascoe Sabido
@pascoesabido

Follow

@EUombudsman has pushed Commission to improve Conflicts of Interest policy to include 'perceived' Col. It's about trust in EU #11rtkdEO

4 retweets · 1 like

03.11 - 27 sept. 2013

Pascoe Sabido @pascoesabido · 27 sept

GOVERNMENTS agree! It's also about public pressure on @EUombudsman to give it mandate to really pursue it #11rtkdEO

Pascoe Sabido
Euroopa Ombudsman on suunanud komisjoni täiustama huvide konfliktide juhtimise poliitikat ja lisama nn tajutavad huvide konfliktid. Küsimus on usalduses Euroopa Liidu vastu.

6.2 Eetikaküsimused

2013. aastal sai ombudsman arvukalt kaebusi, mis olid seotud eetikaküsimustega, näiteks huvide konflikti ja nn pöördukse efektiga Euroopa Liidu institutsioonides. Viimane tähendab olukorda, kus avaliku sektori töötajad asuvad tööle erasektorisse ametikohtadele, mis on nende endise tööga tihedalt seotud, ja vastupidi.

Kuivõrd ombudsman peab Euroopa Liidu haldussüsteemi eeskujulikkude eetilist käitumist väga tähtsaks, avaldas ta [avaliku teenistuse](#)

põhimõtted ja eetikasuunised, mis võeti kasutusele kõigepealt ombudsmani enda büroos ja edastati seejärel muudele Euroopa Liidu institutsioonidele. Peale selle on ombudsman korduvalt rõhutanud, et Euroopa Liidu haldussüsteem peaks järgima eetilise käitumise rangeid norme.

2013. aastal Euroopa Ombudsmani käsitletud ajutise eetikakomitee juhtum. <http://europa.eu/!mW87hw>

2013. aasta kõige märkimisväärsem pöördukse juhtum oli Euroopa Komisjoni **pensionile jäänud tippametniku nimetamine komisjoni ajutise eetikakomitee esimeheks**. Kolmeliikmeline eetikakomitee nõustab **komisjoni** eetikaküsimustes. Kui endine volinik soovib asuda erasektoris töökohale, mis võib kahjustada komisjoni usaldusväarsust, uurib asja eetikakomitee. Endine ametnik töötas sel ajal suures advokaadibüroos, nõustades mitut klienti, nende hulgas üht tubakaettevõtjat.

Kolm vabaihendust – **LobbyControl**, **Corporate Europe Observatory** ja **Corporate Accountability International** – esitasid

ombudsmanile selle ametisse nimetamise kohta kaebuse, väites selle olevat huvide konflikti, sest endine ametnik esindas suhetes komisjoniga erahuve ega täitnud seega sõltumatuse nõudeid.

Alguses lükkas komisjon kaebuse esitajate väited tagasi, rõhutades, et kaebuse esitajatel puudusid tõendid konkreetse huvide konflikti kohta. Ombudsmani arvates oli vastuvõetamatu juba üksnes võimalus, et eetikakomitee juhti võivad mõjutada erahuvid. Hiljem täitis komisjon ombudsmani soovituset ja **nimetas ametisse komitee uue esimehe**.

Aasta jooksul uuris ombudsman ka teist olulist **huvide konflikti kaebust**, mis oli seotud **Euroopa Keskpangaga** (EKP). EKP president Mario Draghi on ka **G30** liige. G30-sse kuuluvad keskpangade, rahvusvaheliste avalik-õiguslike finantsasutuste, erapankade ja investeerimisettevõtete tippesindajad ning poliitikud ja teadlased. Rühm arutab olulisi rahvusvahelisi majandus-, finants- ja poliitikasuundumusi ning avaldab aruandeid.

Vabaihendus **Corporate Europe Observatory** (CEO) esitas ombudsmanile kaebuse, et panga presidendi kuulumine G30-sse kahjustab panga sõltumatust, mainet ja usaldusväarsust. CEO väitel on G30 lobivahend, mis toetab eraõiguslikke finantshuve, ja kutsus EKPD üles nõudma Mario Draghi lahkumist G30-st.

Pärast G30 liikmesuse, rahastamise ja eesmärkide uurimist leidis ombudsman, et Draghi liikmesus on tegelikult kooskõlas EKP presidendi rolliga. Ta järeldas ka, et G30-t ei saa pidada lobi- ega huvirühmaks, vaid see on pigem aruteluforum. Sellele vaatamata märkis ombudsman, et EKP algset ebapiisavat vastust kaebuse esitajale arvestades oli kaebuse esitajal tõepoolest õigus see küsimus tõstatada. Ombudsman

lõpetas juhtumi uurimise, soovitudes EKP-l suurendada läbipaistvust ning mainida presidendi kuulumine G30-sse veebilehel ning võtta asjakohaseid meetmeid, et parandada avalikkusega suhtlemise kvaliteeti.

2013. aastal alustas ombudsman ka [uurimise](#) selle kohta, kuidas rakendab komisjon huvide konflikti vältimise eeskirju pöördukse efektiga seotud juhtumite korral. Ajendiks oli vabaihenduste [Corporate Europe Observatory](#) (CEO), [Greenpeace](#), [LobbyControl](#) ja [Spinwatch](#) kaebus, et komisjon ei ole selliseid juhtumeid nõuetekohaselt menetlenud, mis võib olla süstemaatiline.

Peale selle esitas Saksamaa vabaihendus ombudsmanile kaebuse, et [Euroopa Toiduohutusamet](#) (EFSA) ei pööranud piisavalt tähelepanu võimalikule huvide konfliktile seoses geenmuundatud organismide (GMO) üksuse juhi tööle asumisega biotehnoloogiaettevõttesse. EFSA korraldab Euroopa Liidus toiduohutuse riskihindamisi, andes koostöös riikide ametiasutuste ja muude sidusrühmadega sõltumatut teaduslikku nõu ja teavet olemasolevate ning tekkivate riskide kohta.

Ombudsman leidis uurimisel, et EFSA ei olnud tõepoolest väidetavat võimalikku huvide konflikti põhjalikult hinnanud, ning soovitas EFSA-l muuta oma eeskirjad ja menetlused rangemaks, et tulevikus selliseid konflikte vältida. EFSA nõustus ombudsmani soovitusel [ainult osaliselt](#): ta muutis eeskirjad ja menetlused rangemaks, kuid käsitas võimalikku huvide konflikti liiga piiratuna.

Ombudsman kiitis Euroopa Liidu asutusi küllastades heaks meetmed, mida [Euroopa Kemikaaliamet](#) (ECHA) oli võtnud [halduskvaliteedi parandamiseks](#). Küllastuste

eesmärk oli tagada, et asutused järgivad hea haldustava põhimõtteid, näiteks läbipaistvuse põhimõtet ja rangeid eetikanorme. ECHA võttis vastu uue huvide konflikti haldamise poliitika ja võttis meetmed, et tagada suurem läbipaistvus, lahendada võimalikud huvide konfliktid, parandada juurdepääsu dokumentidele ning anda teavet pakkujatele ja töövõtjatele.

Samuti lahendas ombudsman mitu kaebust sidusrühmade, eksperdirühmade ja muude tähtsate Euroopa Liidu töörühmade moodustamise kohta seoses töörühmade moodustamise läbipaistvuse ning nende koosseisu tasakaaluga. Kõige tähelepanuväärsem neist oli [Euroopa Pangandusjärelevalve](#) (EBA) kohta esitatud kaebus. EBA ülesanne on tagada Euroopa pangandussektori tõhus ja järjepidev reguleerimine ning järelevalve. Enne standardite, suuniste ja soovitude vastuvõtmist peab EBA konsulteerima pangandussektori sidusrühmade koguga (BGS). Sidusrühmade kogus on 30 liiget, kes muu hulgas esindavad pangandussektorit ja selle töötajaid, väikesi ja keskmise suurusega ettevõtjaid (VKE), tarbijaid ning pangandusteenuste kasutajaid.

Ombudsman leidis uurimise tulemusel, et [EBA valitud tööstuse, tarbijate, kasutajate ja töötajate esindajate arv](#) ei ole tõepoolest tasakaalus. Ta kritiseeris EBA tegevuses eelkõige seda, et asutus ei olnud taganud igas kategoorias geograafilist tasakaalu, ning soovitas tulevikus vältida olukorda, kus võib näida, et üks liikmesriik on üleesindatud. EBA väljendas valmisolekut tegevus ombudsmani kriitikat arvestades läbi vaadata.

6.3 Kodanike osalus Euroopa Liidus otsustamisel

Alates [Lissaboni lepingu jõustumisest](#) ja [Euroopa Liidu põhiõiguste harta](#) õiguslikult siduvaks muutumisest on ombudsman saanud üha rohkem kaebusi kodanikuõiguste kohta, eelkõige seoses õigusega osaleda Euroopa Liidus otsustamisel.

Kodanikud saavad otsustamisel osaleda näiteks [komisjoni avalike arutelude](#) ja [Euroopa kodanikualgatuse](#) (ECI) kaudu – viimasega saab miljon Euroopa Liidu kodanikku nõuda, et [komisjon](#) teeks Euroopa Liidu õigusakti ettepaneku. Ka peavad institutsioonid Lissaboni lepingu kohaselt pidama „kodanikuühiskonnaga avatud [---] ja korrapärast dialoogi“.

Seda arvestades korraldab komisjon korrapäraselt dialoogseminare. Samas kui [Euroopa Humanistide Föderatsioon](#) (EHF) palus komisjonil korraldada sellise seminari, komisjon keeldus. EHF, kes esindab üle 20 riigi 50 humanitaarühingut, soovis arutada

Euroopa tööhõive-eeskirjades kirikutele kehtestatud erandit. Komisjon selgitas keeldumist vajadusega kaitsta kirikute ja usuühingute staatust. Ühendus esitas kaebuse ombudsmanile, kes [palus komisjonil kehtestada selged eeskirjad](#) dialoogi pidamise kohta usu- ja muude ühingutega.

Teine oluline kodanike osaluse küsimus on Lissaboni lepinguga tagatud mitmekeelsus. Iiri kodanik esitas ombudsmanile kaebuse, et [Euroopa Parlament](#) ei ole alates 2007. aastast, mil iiri keel nimetati Euroopa Liidu ametlikuks keeleks, suutnud avaldada iirikeelset veebilehte. Pärast ombudsmani sekkumist nõustus parlament avaldama iiri keeles peale veebilehe jaotiste, kus kutsutakse kodanikke parlamendiga suhtlema, [iiri keeles ka kogu veebilehe](#).

Igal aastal korraldab Euroopa Ombudsman suure kodanikuürituse, kus saavad omavahel suhelda Euroopa tippoliitikud ja kodanikud. Interaktiivne üritus on suunatud kodanikele, ühendustele, vabaühendustele, kodanikuühiskonna organisatsioonidele, ettevõtjatele, ajakirjanikele, piirkondade ja riikide esindajatele, teiste Euroopa Liidu institutsioonide esindajatele ning muudele huvitatud isikutele. 2013. aasta üritus toimus [Euroopa kodanike aasta 2013](#) raames ja selle pealkiri oli „*It's our Europe: Let's get active!*“ („See on meie Euroopa. Lööme kaasa!“). Üritusel osales üle 400 inimese.

Ürituse põhiteema oli majanduskriisile lahenduste otsimine ning puhta ja terve Euroopa ülesehitamiseks võimaluste leidmine. Tutvustati mitut edukat rohujuuresandide algatust. Ombudsman korraldas ürituse, et juhtida tähelepanu Euroopa kodanikele ja sellele, kuidas nad saavad Euroopa Liidu kujundamisele konkreetselt kaasa aidata, seda nii [Euroopa kodanikualgatuse](#) (ECI) kaudu, esitades

Euroopa Ombudsmani 2013. aasta üritus „See on meie Euroopa. Lööme kaasa!“. <http://europa.eu/!RK76Uy>

kaebusi Euroopa Ombudsmanile või kaasates paljusid Euroopa kodanikke rohujuuretasandi algatustesse.

Euroopa Ombudsman
Tutvuge projektidega Right2Water, G1000org, Fraternité 2020, Let's do it! World ja muude kodanikualgatuslike projektidega 23. aprillil 2013 Euroopa Ombudsmani korraldatud üritusel „Euroopa kodanike aasta 2013. Küsimus on Euroopas, see puudutab ka sind!“.

Küsimus on Euroopas, see puudutab ka sind!
Euroopa Ombudsmani büroo korraldatud kodanikele suunatud üritus toimus 23. aprillil 2013 kell 9.30–12.30 Euroopa Parlamendi József Antalli hoones (Brüssel) ruumis 2Q2. Sellega paralleelselt korraldati satelliitüritused mitmes Euroopa Parlamendi infobüroos üle Euroopa.

Ombudsmani kutsuti ka kõnelema Vilniuses toimunud [Euroopa kodanike aasta 2013 lõppkonverentsil](#), mis oli viimane suurüritus Leedu Euroopa Liidu eesistujariigiks olemise ajal. Ombudsman keskendus kõnes Euroopa Liidu kodakondsusele ja liidu ülesehitamisele. Ta rõhutas, et praegune kriis on peale majanduskriisi ka identiteedi- ja legitiimsuskriis. Ombudsman toonitas, et Euroopa Liidu institutsioonid peaksid kodanikke rohkem kaasama liidu integreerimisse ning mitte andma järele kiusatusele käituda ülbelts ja omakasupüüdliselt. Samuti julgustas ta kodanikke kasutama kodanikuõigusi, näiteks osaledes Euroopa Parlamendi valimistel, et teha end kuuldavaks ning avaldada Euroopa Liidu tasandil tegelikku mõju.

EYCA 2013
See on Euroopa kodanike aasta 2013 lõpukonverentsil Euroopa ombudsmani esitatud kõne „Me vajame inimeste Euroopat“.

Peale [Euroopa Liidu kodakondsusest kõnelemise](#) kohtus ombudsman Leedus viibimise ajal ka vabaihenduste, ettevõtjate esindajate ja ajakirjanikega.

6.4 Euroopa Liidu rahastatavad projektid ja programmid

Igal aastal saab ombudsman palju kaebusi ettevõtjatelt, vabaihendustelt, ülikoolidelt, kohalikel omavalitsustelt ja muudelt juriidilistelt isikutelt, kes on seotud Euroopa Liidu rahastatavate projektide ja programmidega. Kaebused on peamiselt seotud maksete hilinemise, lepinguvaidluste, pakkumismenetluste probleemide ja läbipaistvuse puudumisega ning on esitatud eelkõige põhjusel, et Euroopa Liidu institutsioonid on keeldunud andmast juurdepääsu dokumentidele või teabele.

Väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKE) ning muud väikesed organisatsioonid võivad sattuda suurtesse raskustesse, kui komisjon ei tee makseid õigel ajal. Ombudsman annab ettevõtjatele seoses selle probleemi ja muude bürokraatiaprobleemidega korrapäraselt nõu. Aastate jooksul on ombudsman teinud mitu omaalgatuslikku uurimist seoses maksete hilinemisega ja palunud komisjonil anda aru tehtud edusammudest ning esitada maksete statistika.

2013. aastal algatas ombudsman ühe sellise uurimise. Eesmärk oli kontrollida, kas komisjoni maksed töövõtjatele ning abi- ja toetusesaajatele on õigeaegsed.

Ombudsman palus komisjonil esitada viimased andmed olukorra ja meetmete kohta, mida komisjon oli võtnud probleemi lahendamiseks. Komisjoni järjestikused aruanded näitavad, et hilinevad maksete arv ja summa on vähenenud. Samas **probleeme veel on** – näiteks on hilinevad maksete tõttu kogunenud viivise üldsumma suurenenud. Ombudsman jätkab probleemi jälgimist.

93 000-eurose maksega seotud vaidlus, mille Euroopa Ombudsman lahendas 2013. aastal. <http://europa.eu/!Fg86gt>

Üks ombudsmani kaasabil lahendatud 2013. aasta tippjuhtumeid oli Venemaal korraldatud ning Euroopa Liidu rahastatud teadus- ja tehnoloogiaprojekti **93 000-eurose maksega seotud vaidlus** Prantsusmaa vabaihenduse ja komisjoni vahel. Vabaihendus **Earth Data Network for Education and Scientific Exchange** (EDNES) oli projekti koordineerija ja täitis projekti edukalt. Sellele vaatamata nõudis komisjon vabaihenduselt tagasi 93 000 eurot, sest vabaihendus oli kasutanud alltöövõtjana Venemaa ettevõtjat, mis ei olnud lepingu kohaselt lubatud.

EDNES esitas kaebuse ombudsmanile, kes selgitas uurimise tulemusel, et komisjon oli ise tunnistanud, et vabaihendus oli tegutsenud heas usus, täitnud projekti edukalt ja esitanud komisjonile projekti iga etapi korraldamise aruande, mida komisjon ei olnud kordagi vaidlustanud. Ombudsman leidis, et tagasimaksmise nõue oli ebaproportsionaalne ja ebaõiglane ning ohustas otseselt vabaihenduse olemasolu – seda juhtisid vabatahtlikud, kes töö eest tasu ei saanud. Lõppkokkuvõttes veenis ombudsman komisjoni tagasimakse nõudest loobuma.

6.5 Põhiõigused

Peale põhiõiguste harta sätete, millega suurendatakse kodanike õigusi ja millele ombudsman tugineb uurimiste ajal, uurib ombudsman ka Euroopa Liidu haldussüsteemi muud tegevust seoses põhiõiguste tagamise kohustustega.

Kõige märkimisväärsem juhtum põhiõiguste valdkonnas 2013. aastal tulenes **Euroopa Liidu Liikmesriikide Välispiiril Tehtava Operatiivkoostöö Juhtimise Euroopa Agentuuri** (Frontex) keeldumisest kehtestada kaebuste läbivaatamise mehhanism. Frontex

koordineerib liikmesriikide koostööd Euroopa Liidu välispiiri turvalisuse tagamisel ja ebaseadusliku sissetõrjumise tõkestamisel. Põhiõiguste harta on Frontexi suhtes siduv, nagu ka Euroopa Liidu määrus, millega kehtestatakse agentuurile põhiõiguste tagamise lisakohustused.

2013. aastal esitas ombudsman Frontexile mitu küsimust, kuidas agentuur kohustusi täidab, ja korraldas avaliku arutelu, kus esitasid märkusi kodanikud, inimõiguste vabaihendused ja muud organisatsioonid. Ombudsman leidis, et üldiselt tegi Frontex põhiõiguste probleemide lahendamisel edusamme. Ta soovitas Frontexil siiski kehtestada kaebuste läbivaatamise mehhanismi, millega vahetult menetleda sissetõrjutajate ja muude mõjutatud isikute kaebusi. Agentuur lükkas soovitus tagasi väitega, et üksikjuhtumid kuuluvad asjaomase liikmesriigi ainupädevusse.

Ombudsman ei nõustunud Frontexi väitega ja esitas Euroopa Parlamendile [eriettekanne](#), paludes parlamendi toetust Frontexi veenmisele oma lähenemisviisi läbi vaadata. See toimus pärast Itaalia saare Lampedusa lähedal 2013. aasta lõpus toimunud mereõnnetust, kus hukkus mitusada sissetõrjutajat.

Euroopa Ombudsmani 2013. aasta eriettekanne Frontexi kohta.
<http://europa.eu/wc98UV>

Kas varjupaigataotlejate #inimõiguste tagamise eest vastutab Euroopa Liit või tema liikmesriigid?

„Võttes arvesse #Lampedusa tragöödiat ja teiste Euroopa Liidu piiridel hiljuti toimunud humanitaarkatastroofide tausta, on äärmiselt tähtis, et Frontex käsitleb otse sissetõrjutajate ja teiste asjaomaste isikute kaebusi. Ma ei ole nõus Frontexi seisukohaga, et inimõiguste rikkumise juhtumitega peavad tegelema ainult asjaomased liikmesriigid.“

Pressiteade ja muud seotud dokumendid on avaldatud aadressil <http://www.ombudsman.europa.eu/et/press/release.faces/en/52487/html.bookmark>

Fotod on Frontexi (#Frontex) veebilehelt.

Teise põhiõigustega seotud juhtumi puhul leidis ombudsman, et komisjon ei ületanud volitusi, kui lubas oma ruumides korraldada samasoolisi paare kujutava fotonäituse. Üritus pealkirjaga „*Different families – same love*“ („Erinevad pered – üks ja sama armastus“) toimus komisjoni ruumides komisjoni asepresidendi, õigusküsimuste, põhiõiguste ja kodakondsuse eest vastutava voliniku Viviane Redingi eestkostel. Näitusel kutsuti üles õiguslikult tunnustama samasooliste abielu ning lubama lesbipaaridel kasutada meditsiinilist tehiseviljastamist. Näitus korraldas [rahvusvahelise lesbide, geide,](#)

biseksuaalide, trans- ja intersooliste inimeste ühenduse (ILGA) Euroopa haru.

Üks kodanik esitas ombudsmanile kaebuse, väites, et komisjon ületas oma ruumides näituse korraldamist lubades ja seda toetades oma volitusi, sest Euroopa Liit ei ole pädev otsustama abielu-, perekonna- ja tehisviljastamise küsimuste üle. Kaebuse esitaja leidis ka, et komisjon diskrimineeris neid Euroopa Liidu kodanikke, kes ei jaga näitusel propageeritud vaateid.

Ombudsman nõustus komisjoni selgitusega, et võitlus diskrimineerimise vastu, sh seksuaalse sättumuse alusel diskrimineerimise vastu on komisjoni õiguslik kohustus ja seega oli tal õigus korraldada oma ruumides mittediskrimineerimist propageeriv näitus. Ombudsman lõpetas juhtumi, soovitudes komisjonil lisada tulevaste näituste korral lahtiütlust, et mitte jätta muljet, nagu ta toetaks kõiki tema ruumides toimuvatel näitustel esitatavaid arvamusi.

Teises olulises menetluses väitis [Põhiõiguste Ameti](#) (FRA) endine töötaja [Euroopa Pettustevastasele Ametile](#) (OLAF), et Põhiõiguste Ametis eirati eeskirju. OLAF algatas uurimise, kuid lõpetas juhtumi, seda rikkumisest teatajale siiski põhjendamata.

OLAF väitis, et ta ei ole kohustatud enda otsust põhjendama ning ta peab kaitsma uurimise konfidentsiaalsust ja oma sõltumatust. [Ombudsman lükkas OLAFi väited tagasi](#) ja rõhutas, et kõik Euroopa Liidu institutsioonid peavad teavitama kodanikke oma otsustest, mis ei tähenda konfidentsiaalse teabe avaldamist.

6.6 Teeninduskultuur

Üks Euroopa Ombudsmani prioriteete on Euroopa Liidu haldussüsteemi teeninduskultuuri parandamine. 2013. aastal avaldas ombudsman [Euroopa hea halduse tava eeskirja](#) uue versiooni. Ta kohtus ka Euroopa Liidu mitme institutsiooni ja asutuse kõigi tasandite ametnikega, et selgitada neile vajadust järgida kodanikega suhtlemisel head teeninduskultuuri.

Hispaania jalgpalliga seotud menetlus, mille Euroopa Ombudsman lahendas 2013. aastal. <http://europa.eu/INc78c>

Euroopa Liidu haldussüsteemi probleemiks on kaua aega olnud pikad viivitused. Ombudsman uuris meedias palju kajastatud juhtumit, kus [komisjon](#) ei teinud üle nelja aasta midagi, et lahendada kaebust neljale Hispaania jalgpalliklubile antud riigiabi kohta. Euroopa jalgpalliklubidesse investeerijad olid esitanud komisjonile kaebuse, et Hispaania rikkus Euroopa Liidu riigiabi eeskirju, tehes neljale Hispaania jalgpalliklubile ebaõiglasi maksusoodustusi. Nelja aasta jooksul ei tehtud menetluses ühtki otsust. Kaebuse esitaja väitis, et komisjoni tegevusetus võis olla seotud asjaoluga, et vastutav volinik toetab ühte asjaomast jalgpallimeeskonda ning oli selle Hispaania valitsuse minister, kes otsustas anda maksusoodustuse.

Pärast seda, kui ombudsman nõudis, et komisjon lahendaks kaebuse, [algatas komisjon asjaomaste jalgpalliklubide rahastamise uurimise](#). Ombudsman kiitis selle heaks, rõhutades, kui oluline on, et Euroopa üldsus näeks, et komisjon lahendab väidetavad riigiabieeskirjade rikkumised kiiresti, hajutades sellega kõik huvide konflikti kahtlused.

Mitmel korral teatasid kodanikud kaebuses ombudsmanile, et asutused tegid menetlusvigu, ei vastanud kirjadele või andsid kodanikele eksitavat teavet. Tänu ombudsmani sekkumisele lahendasid asjaomased asutused mitu vaidlust ja täiustasid oma menetlusi.

Ühe kaebuse esitas naine, kes osales [komisjoni](#) korraldatud vabakutseliste konverentsitõlkide konkursil. Komisjon kutsus ta eksamile, kuid teatas eksamipäeval, et kutsutu ei saa eksamit teha, sest ta ei vasta konkursil osalemise tingimusele. Kandidaat teatas ombudsmanile

esitatud kaebuses, et komisjon ei teatanud talle varem, et ta ei vasta osalemistingimustele.

[Komisjon nõustus ombudsmani soovitusega](#) ja maksis kaebuse esitajale 300 eurot hüvitist.

Teise kaebuse esitas reisija, kelle lend oli hilinenud 23 tundi ja kes oli pöördunud abi saamiseks lennuettevõtja, riikliku täitevasutuse ja komisjoni poole. Seejärel esitas ta ombudsmanile kaebuse, et asjakohane [Euroopa Liidu kaebusvorm](#) oli ebatäpne, ning soovis, et komisjon vaataks kaebuste lahendamise menetluse või vormil esitatava teabe läbi. [Komisjon tegi seda](#) ja tänas ombudsmani probleemile tähelepanu juhtimise eest.

7 • Kuidas ombudsman juhtumeid lahendab?

Kuidas tegutseb Euroopa Ombudsmani büroo?
<http://europa.eu/INq97CW>

Nii Euroopa Liidu toimimise lepingus (ELTL) kui ka Euroopa Liidu põhiõiguste hartas on sätestatud õigus esitada kaebus Euroopa Ombudsmanile. ELTLiga volitatakse ombudsmani võtma vastu kaebusi igalt liidu kodanikult või igalt füüsiliselt või juriidiliselt isikult, kes elab või kelle registrijärgne asukoht on liidu liikmesriigis.

Ombudsman tagab, et kaebuste tasuta lahendamise teenus on võimalikult õiglane, läbipaistev ja aus. Kaebuse esitajad võivad esitada kaebuse ombudsmanile kirjalikult mis tahes sidevahendi kaudu, sh ombudsmani veebilehel oleva turvalise kaebusvormi abil. Mõistes, kui suurt ärevust tekitab kaebus saatjas, püüab ombudsman anda kiiresti esialgse vastuse, teatades kaebuse esitajale nelja nädala jooksul, kuidas ta kaebust käsitleb.

Ombudsman vaatleb iga kaebust eraldi. Mõnel juhul tuleb kaebus tagasi lükata, sest see ei kuulu ombudsmani pädevusse. Sellisel juhul saadetakse kaebuse esitajale isiklik vastus, mis enamasti sisaldab ka nõuannet, mis asutuste poolde saab pöörduda. Ombudsman võib edastada kaebuse nende asutustele ka ise.

Ombudsmani pädevusse kuuluvate kaebustega tegelevad eelkõige ombudsmani büroo juristid. Igale kaebusele määratakse konkreetne juhtumikorraldaja, kes on ka kontaktisik.

Kui ombudsman leiab, et saabunud kaebus ei täida vastavusnõudeid või puudub muidu vastuvõetava kaebuse korral piisav alus algatada uurimine, selgitab ombudsman seda oma otsuses ning annab nõu, kui see on võimalik ja asjakohane.

Kui ombudsmani arvates on vaja alustada uurimist, analüüsib ta kaebuse esitaja muret põhjalikult, et leida, kas seda saab lahendada lihtmenetlusega.

Lihtmenetlused on tavaliselt kiiremad ja vähem ametlikud kui täismahus uurimised. Need on muu hulgas telefonipäringud ja selgitavad uurimised, mis annavad kaebuse esitajale võimaluse vastata ombudsmani esialgsele arvamusele, et ulatuslikuma uurimise algatamine ei ole põhjendatud. Ombudsman võib algatada ka kontrolluurimise, et tutvuda kiirelt dokumentidega ja teha menetluses kohene sisuline otsus.

Täismahus uurimist on vaja näiteks siis, kui kaebus ei ole kiireloomuline, see on keerukas või on selge, et lahendamiseks on vaja hankida teavet mitmelt asjaomase asutuse eritalitusest.

Kui ombudsman teeb otsuse kaebuse esitaja kasuks, on menetlusel mitu võimalikku lahendit. Ombudsman võib teha kaebuse esitajat rahuldava sõbraliku lahendi ettepaneku või esitada soovitude projekti, millega ta palub institutsioonil haldusomavoli heastada.

Kuidas ombudsman juhtumeid lahendab?

Kui lahendust ei ole võimalik leida, võib ombudsman esitada kriitilised märkused. Kui aga asutus lahendab enda algatusel kaebuse põhjuseks olnud probleemi enne ombudsmani otsust, ei kritiseeri ombudsman tavaliselt asutust sellega, et teeb enda ametliku otsuse haldusomavoli kohta.

Ombudsman on ka volitatud alustama uurimisi enda algatusel. Seda õigust kasutades võib ta uurida võimalikku haldusomavoli juhtumit, millele on tema tähelepanu juhtinud isik, kellel ei ole õigust kaebust esitada. Peale selle võib ombudsman selle õiguse alusel

lahendada probleeme, mis näivad olevat Euroopa Liidu institutsioonides süsteemsed.

Igal aastal saab Euroopa Ombudsman kodanikelt, vabaihendustelt, ettevõtjatelt ja teistelt organisatsioonidelt tuhandeid kaebusi. Ombudsmani personal tagab, et iga kaebus vaadatakse läbi kiiresti, hoolikalt ja asjalikult. Keskmiselt jagunevad 100 kaebust järgmiselt:

Euroopa Ombudsmanile esitatud 100 kaebuse tulemus

8 • Ombudsmani ettepanekute järgimine

Igal aastal avaldab Euroopa Ombudsman aruande, kus on terviklik ülevaade, kuidas Euroopa Liidu institutsioonid reageerisid Euroopa Ombudsmani ettepanekutele. Ettepanekute eesmärk on parandada Euroopa Liidu haldamist ning need esitatakse sõbraliku lahendi, soovitude projekti, täiendavate märkuste, kriitiliste märkuste ja ettepanekutena.

Euroopa Ombudsmani ettepanekute järgimine 2012. aastal

2012. aasta aruandest „*Putting it Right? – How the EU institutions responded to the Ombudsman in 2012*” („Kas saime korda? – Kuidas Euroopa Liidu institutsioonid reageerisid 2012. aastal Euroopa Ombudsmani ettepanekutele”) selgub, et institutsioonid üldiselt järgisid Euroopa Ombudsmani ettepanekuid 80 % ulatuses ja mõni ka 100 % ulatuses. Komisjon, kelle suhtes algatas ombudsman kõige rohkem uurimisi, järgis ettepanekuid 84 % ulatuses.

g+ #2

ÜLEVAADE: Euroopa Liidu institutsioonid andsid 118 positiivset vastust 148 ettepanekule, mille ombudsman esitas 2012. aastal lõpetatud juhtumite kohta.

Teatud institutsioonid andsid alati positiivsed vastused. Ombudsmaniga tegid 2012. aastal eriti konstruktiivset koostööd eelkõige Euroopa Keskpank, Euroopa Ravimiamet ning Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus.

Eraldi äramärkimist väärrib ka Euroopa Pettustevastane Amet (#OLAF), kes tegi märkimisväärseid jõupingutusi, et täiustada kodanike huvides oma menetlusi.

#EU #Administration

Euroopa Ombudsmaniga tegid eriti konstruktiivset koostööd Euroopa Keskpank (EKP), Euroopa Ravimiamet (EMA) ning Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus (ECDC). Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) täiustas kodanike heaks oluliselt oma menetlusi.

2013. aasta aruanne valmib sügisel 2014.

9 • Suhted Euroopa Liidu institutsioonidega

Euroopa Ombudsman kohtub pidevalt Euroopa Liidu institutsioonide liikmete ja ametnikega, et arutada halduskvaliteedi parandamise võimalusi, rõhutada kaebuste nõuetekohase menetlemise tähtsust ning tagada enda märkuste, soovitude ja aruannete nõuetekohane järgimine.

Kohtumised, mis on toimunud alates Emily O'Reilly ametisse valimisest 2013. aastal, on andnud talle võimaluse tutvustada oma tulevikukujutlust ja prioriteete. Üks ombudsmani prioriteete on juhtida tähelepanu kodanike muredele ning aidata vähendada lõhet nende ja institutsioonide vahel. Ombudsman selgitas, et selleks kavatses ta suurendada Euroopa Ombudsmani tegevuse läbipaistvust ning muuta sisestruktuuri ja kaebuste menetlemist tõhusamaks ja üldsusele kasulikumaks. Samuti tuletas ombudsman institutsioonidele meelde, et kodanike usalduse võitmiseks peavad nad järgima rangeimaid tõhususe, läbipaistvuse, eetilise käitumise ja vastutuse norme. Ombudsman lubas teha institutsioonidega tihedat koostööd.

9.1 Euroopa Parlament

Emily O'Reilly kohtus 2013. aasta oktoobris Martin Schulziga.

Pärast ametisse astumist kohtus Emily O'Reilly Euroopa Parlamendi presidendi Martin Schulzi ja peasekretäri Klaus Wellega. Lisaks esitas ombudsman Euroopa Parlamendi petitsioonikomisjonile eriettekande Euroopa Liidu Liikmesriikide Välispiiril Tehtava Operatiivkoostöö Juhtimise Euroopa Agentuuri (Frontex) keeldumise kohta kehtestada kaebuste läbivaatamise mehhanism. Ombudsman teatas enda kavatsusest teha Euroopa Parlamendiga koostööd ja suhelda ennetavalt komisjoniga ning teiste Euroopa Liidu institutsioonidega, et kaitsta kodanike õigusi ja huve, ning kohtus isiklikult ka mitme Euroopa Parlamendi liikme ja ametnikuga.

Martin Schulz, Euroopa Parlamendi president
Ootan kohtumist Euroopa ombudsmani Emily O'Reillyga
Strasbourgis.

9.2 Euroopa Komisjon

Emily O'Reilly kohtub 2013. aasta oktoobris José Manuel Barrosoga.

Arvestades, et aastas toimuvatest ombudsmani uurimistest on kõige rohkem seotud [Euroopa Komisjoniga](#), püüavad ombudsmani talitused komisjoni liikmete ja ametnikega korrapäraselt suhelda.

Pärast ametisse astumist kohtus Emily O'Reilly Euroopa Komisjoni presidendi José Manuel Barrosoga, institutsioonidevaheliste suhete ja haldusküsimuste eest vastutava asepresidendi Maroš Šefčovičiga ja peasekretäri Catherine Dayga, [Euroopa Pettustevastase Ameti](#) peadirektori Giovanni Kessleriga, kirjaliku tõlke peadirektoraadi peadirektori Rytis Martikonisega ning siseturu ja teenuste peadirektoraadi peadirektori Jonathan Faulliga.

Euroopa Ombudsman
Homme kohtub Emily O'Reilly Brüsselis @EU_Commission'i asepresidendi @MaroSefcovic'iga bit.ly/17QYjtm

Maroš Šefčovič, Euroopa Komisjoni asepresident, institutsioonidevaheliste suhete ja haldusküsimuste volinik
Ootan väga meie kohtumist ja tulevast koostööd.

9.3 Euroopa Liidu asutused

Viimase pooleteist aastakümne jooksul on loodud palju [Euroopa Liidu asutusi](#), mis asuvad kõikjal Euroopas. Euroopa Ombudsmani pädevuses on alustada uurimisi enda algatusel ja seepärast koostas ombudsman asutuste külastamise kava. See võimaldab ombudsmanil jõuda asutusteni ning rõhutada, kui tähtis on hea haldus, kaebuste nõuetekohane käsitlemine ja teeninduskultuur. Samuti annab see talle võimaluse märgata parimaid tavasid ja levitada neid asutustes.

Kui ombudsman viibis Vilniuses, kus pidas Euroopa kodanike aasta 2013 lõpuüritusel kõne, kohtus ta ka [Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudi](#) (EIGE) direktori Virginija Langbaki ja teiste töötajatega.

Külastuste kava üksikasjalik teave on artiklis „*The European Ombudsman's visits to EU agencies – identifying and spreading best practices*” („Euroopa Ombudsmani Euroopa Liidu asutuste külastused – parimate tavade kindlakstegemine ja levitamine”), mis on avaldatud Euroopa ombudsmanide võrgustiku infolehe 2013. aasta novembri numbris.

9.4 ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioon

Ombudsman teeb koostööd ka muude rahvusvaheliste organisatsioonidega väljaspool Euroopa Liitu, näiteks Ühinenud Rahvaste Organisatsiooniga, eelkõige inimõiguste valdkonnas. Tal on näiteks ülesanne kaitsta, rakendada ja teha järelevalvet ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni (UNCRPD) rakendamise üle Euroopa Liidu institutsioonides Euroopa Liidu raamistiku osana. Seda ülesannet täidab ombudsman koos Euroopa Parlamendi, Euroopa Komisjoni, Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti (FRA) ja Euroopa puuetega inimeste foorumiga (EDF). Koos kujundavad nad ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni Euroopa Liidu raamistiku. Konventsioon jõustus Euroopa Liidus 2011. aasta jaanuaris.

2013. aastal pidas ombudsman esimest korda nõu teiste Euroopa Liidu raamistiku liikmetega, et koostada ombudsmani konkreetse rolli mitmeaastane tööprogramm. Samuti konsulteeris ombudsman Euroopa ombudsmanide võrgustiku, riikide inimõigusorganisatsioonide Euroopa töörühma ja Euroopa võrdõigusasutuste võrgustikuga (Equinet). Ombudsmani pädevusse kuulub muu hulgas ka jälgimine,

et Euroopa Liidu institutsioonid täidaksid nõuet tagada, et nende teenused on puuetega inimestele kättesaadavad, et puuetega inimestel on juurdepääs teabele ja institutsioonidega suhtlemise vahenditele, et Euroopa Liidu institutsioonide töökeskkond on puuetega inimeste jaoks avatud, neid kaasav ja neile kättesaadav ning et puuetega inimesed saaksid tõhusalt ja täielikult osaleda poliitilises ja avalikus elus.

2013. aastal algatas ombudsman uurimise seoses sellega, et parlament tühistas erandi, jättes ühe oma töötaja välja iga-aastasest liikuvuskavast erandlike perekonnapõhjuste tõttu. Ombudsman algatas ka teise uurimise seoses väitega, et Euroopa Kutseõppe Arenduskeskuse (Cedefop) hallatav Europassi CV ei ole vaegnägijatele kättesaadav. Mõlemas juhtumis, mille uurimine alles kestab, juhtis ombudsman asjaomaste asutuste tähelepanu puuetega inimeste õiguste konventsioonile.

Kui ombudsman oli 2013. aastal esitanud Euroopa Liidu liikmesriikide ametnikele osalemiskutse, ühines 2014. aasta alguses ombudsmani kaastöötajatega liikmesriigi lähetatud ekspert, kelle tegevusvaldkonnaks on puuetega inimesed. Ekspert aitab ombudsmanil koostada puuetega inimestega seotud tegevuse tööprogrammi ning leida võimalusi, kuidas paremini jõuda kodanike ja Euroopa Liidu ametnikeni, et selgitada neile, mis on nende õigused ja kohustused vastavalt puuetega inimeste õiguste konventsioonile.

Alates 2013. aastast on kõik ombudsmani väljaanded soovi korral kättesaadavad suures kirjas või helikujul. Aasta jooksul koostas ombudsman avaliku dokumendiregistri, mille üks peamine põhjus oli soov tagada vaegnägijate juurdepääs dokumentidele.

10 • Suhted võrgustikega

Euroopa Ombudsmani teistele institutsioonidele ja asutustele edastatud kaebused või nende poole pöördumise soovitusel 2013. aastal

Euroopa ombudsmanide võrgustiku liige, neist:

Euroopa Komisjon

Muud institutsioonid ja asutused

Märkus: mõnel juhul andis ombudsman kaebuse esitajale mitu nõuannet, mille tõttu on tabeli protsentide summa üle 100.

Euroopa Ombudsman teeb tihedat koostööd mitme võrgustikuga, et tagada kodanike Euroopa Liidu õigustega seotud kaebuste kiire ja tõhus menetlemine.

Paljud kaebuse esitajad pöörduvad ombudsmani poole, kui neil on probleeme riiklike, piirkondlike või kohalike haldusasutustega. Sellised kaebused ei kuulu ombudsmani pädevusse ja on sageli seotud Euroopa Liidu õiguse väidetava rikkumisega liikmesriigi poolt. Tihti saavad selliseid juhtumeid kõige paremini lahendada [Euroopa ombudsmanide võrgustikku](#) kuuluvad riikide või piirkondade ombudsmanid. Võrgustiku täieõiguslik liige on ka [Euroopa Parlamendi petitsioonikomisjon](#). Võrgustiku üks eesmärke on hõlbustada kaebuste kiiret edastamist võrgustiku pädevale liikmele, kas riigi või piirkonna ombudsmanile, muule sarnasele asutusele või Euroopa Parlamendi petitsioonikomisjonile.

Esitada kaebus

Paluda teavet

Euroopa Ombudsmani interaktiivne juhend aitab aastas 20 000 kodanikul leida õige asutuse, kuhu probleemi lahendamiseks pööruda.

Praegu on võrgustikul 35 Euroopa riigis 94 liiget. Võrgustikku kuuluvad riikide ja piirkondade ombudsmanid ja Euroopa Liidu liikmesriikide, kandidaatriikide ning teiste Euroopa Majanduspiirkonna ja/või Schengeni ala riikide sarnased asutused ning Euroopa Ombudsman ja Euroopa Parlamendi petitsioonikomisjon.

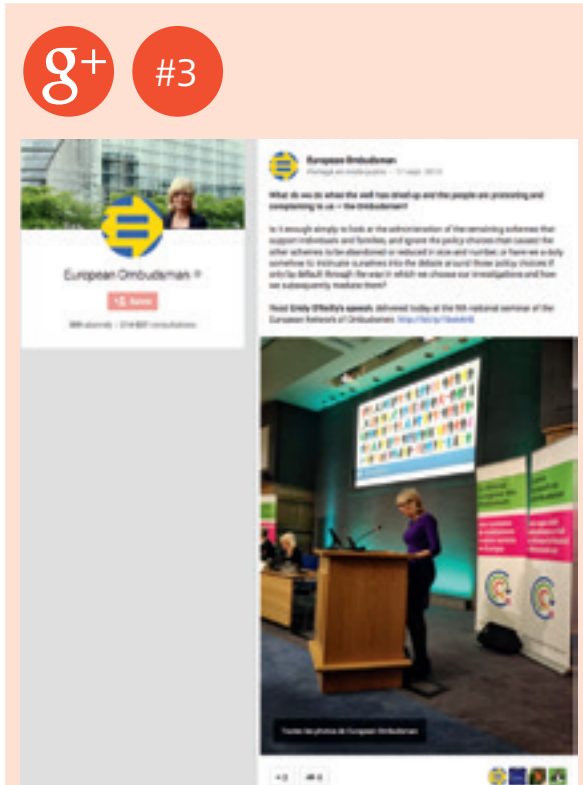
Võrgustik levitab teavet Euroopa Liidu õiguse ja parimate tavade kohta seminaride, kaks korda aastas ilmuva infolehe, elektrooniliste arutelude ning dokumentide jagamise välisvõrgu kaudu.

2013. aastal arutati muu hulgas järgmisi küsimusi: Euroopa Ombudsmani roll ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni kohaselt, ombudsmanide omaalgatuslikud uurimised, sotsiaalmeedia integreerimine ombudsmani talituste teabevahetusstrateegiasse, riiklike ennetusmehhanismide rakendamine ja innovatsioon Euroopa Ombudsmani kui asutuse talitustes.

2013. aastal korraldasid Euroopa Ombudsman ja [Iirimaa ombudsman](#) koos [ühheidsanda Euroopa ombudsmanide võrgustiku seminari](#). Seminar toimus 15.–17. septembril Dublinis ja sellel arutati mitmesuguseid küsimusi,

sh innovatsiooni Euroopa Ombudsmani talitustes, säästureforme ja kodanike enamat kaasamist.

Mida teha, kui vahendeid napib ning inimesed protestivad ja kaebavad meile, ombudsmanidele?

Kas piisab sellest, kui vaatame läbi üksikisikuid ja peresid toetavate säilitatud kavade halduse ja eirame seda, et poliitiliste valikute tulemusel loobuti teistest kavadest või vähendati nende mahtu ja arvu? Või oleme kohustatud osalema mingil moel neid poliitilisi valikuid puudutavas vaidluses kasvõi vaikimisi selle kaudu, kuidas me valime oma uurimismenetlusi ja kuidas me neist seejärel teatame?

Tutvuge Emily O'Reilly kõnega, mille ta esitas täna Euroopa ombudsmanide võrgustiku korraldatud üheksandal seminaril: <http://bit.ly/1bok4n8>

Teatud juhtudel edastab ombudsman kaebuse Euroopa Komisjonile, SOLVITile või nõuandeteenistusele Teie Euroopa Nõuanne. SOLVIT on komisjoni loodud võrgustik eesmärgiga aidata inimesi, kellel on tekkinud raskusi õiguste kasutamisega Euroopa Liidu siseturul. Teie Euroopa

Nõuanne on samuti komisjoni moodustatud ja kogu Euroopa Liidu ulatusega võrgustik eesmärgiga nõustada kodanikke Euroopa Liidus elamisel, töötamisel ja reisimisel. Enne kaebuse edasisaatmist või kaebuse esitajale nõu andmist teevad ombudsmani talitused kõik võimaliku, et leida, mis institutsioon või asutus saaks kaebuse esitajat kõige paremini aidata.

Probleemid ELiga? Kes saab Teid aidata?

Teave muude õiguskaitsevahendite kohta on ombudsmani väljaandes „Probleemid ELiga? Kes saab Teid aidata?“

11 • Vahendid

11.1 Eelarve

Euroopa Ombudsmanil on Euroopa Liidu eelarves eraldi jagu, mis koosneb kolmest jaotisest. Esimeses jaotises on palgad, hüvitised ja muud personalikulud. Teises on hooned, mööbel, seadmed ja mitmesugused tegevuskulud. Kolmandas jaotises on tegevuskulud. 2013. aastal oli eelarveassigneeringute kogusumma 9 731 371 eurot.

Vahendite tõhusa halduse tagamiseks kontrollib Euroopa Ombudsmani siseaudiitor Robert Galvin korrapäraselt asutuse sisekontrollisüsteeme ja büroo finantstoiminguid. Nagu ka teisi Euroopa Liidu institutsioone, auditeerib Euroopa Ombudsmani [Euroopa Kontrollikoda](#).

11.2 Vahendite kasutamine

Igal aastal võtab Euroopa Ombudsman vastu [juhtimiskava](#), milles määratakse kindlaks konkreetsed meetmed, mida büroo peab asutuse prioriteetide rakendamiseks võtma. 2013. aasta juhtimiskava oli kolmas, mis põhines Euroopa Ombudsmani [ametiaja 2009.–2014. aasta strateegial](#). 2013. aasta eesmärgid (nagu ka strateegia teiste aastate eesmärgid) olid kuulata, pakkuda tulemusi, veenda, suhelda ja kohaneda. Juhtimiskava sisaldab põhilisi tulemusnäitajaid, millega mõõdetakse eesmärkide saavutamist. Kord aastas vaadatakse tulemusnäitajad ja eesmärgid läbi ning vajaduse korral neid korrigeeritakse.

Euroopa Ombudsman võtab vastu ka [aasta tegevusaruande](#). Selles käsitletakse aasta juhtimiskavas püstitatud eesmärkide saavutamise tulemusi, tegevusriske, Euroopa Ombudsmani vahendite kasutamist ning asutuse sisekontrollisüsteemi tõhusust ja tulemuslikkust.

Saage tutvavaks – mõned Euroopa Ombudsmani töötajad. <http://europa.eu/!WT69Fx>

11.3 Ombudsmani kaastöötajad

Ombudsmani büroo töötajad on pädevad ja mitmekeelsed. See tagab haldusomavoli kaebuste menetlemise Euroopa Liidu 24 ametlikus keeles ja aitab ombudsmani tegevust paremini tutvustada. Euroopa Ombudsmani büroo ametikohtade loetelus oli 2013. aastal 67 ametikohta.

Täielik ja ajakohane töötajate nimekiri koos Euroopa Ombudsmani büroo struktuuri ja iga üksuse ülesannete üksikasjaliku teabega on avaldatud 24 keeles ombudsmani veebilehel (www.ombudsman.europa.eu).

Euroopa Ombudsmani kaastöötajad.

Euroopa Ombudsmani kontaktandmed

Postiaadress

Euroopa Ombudsman
1 avenue du Président Robert Schuman
CS 30403
F- 67001 Strasbourg Cedex

Telefon

+33 (0)3 88 17 23 13

Faks

+33 (0)3 88 17 90 62

E-post

eo@ombudsman.europa.eu

Internet

Veebileht: www.ombudsman.europa.eu

Twitter: twitter.com/EUombudsman

Google+: plus.google.com/101520878267293271723

LinkedIn: www.linkedin.com/company/272026

YouTube: www.youtube.com/eotubes

Külastamine

Teatage meile, kui soovite külastada Euroopa Ombudsmani bürood Brüsselis või Strasbourgis.

Käesolev *Aastaruanne* on avaldatud internetaadressil
www.ombudsman.europa.eu

© Euroopa Liit, 2014

Kõik fotod, videod ja kujutised: © Euroopa Liit, kui ei ole märgitud teisiti.

Hariduslikel ja mittekaubanduslikel eesmärkidel paljundamine on lubatud allikale viitamisel.

Kujundus ja küljendus: Rosendahls A/S, Albertslund, Taani, ning EntenEller A/S, Valby, Taani.

Kasutatud kirjad: FrutigerNext ja Palatino.

Printed in Belgium

Trükk ISBN 978-92-9212-578-3 . ISSN 1725-972X . doi:10.2869/36868 . QK-AA-14-001-ET-C

EPUB ISBN 978-92-9212-602-5 . ISSN 1830-6888 . doi:10.2869/41318 . QK-AA-14-001-ET-E

PDF ISBN 978-92-9212-554-7 . ISSN 1830-6888 . doi:10.2869/32555 . QK-AA-14-001-ET-N

aruanne • Aastaruanne • Aastaruanne • Aastaruanne • Aastaruanne • Aastaruanne

Kui soovite käesolevat trükist lugeda suures kirjas, siis võtke palun ühendust Euroopa Ombudsmani bürooga. Samuti püüame taotluse korral edastada audioversiooni.